

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
29.09.2017

Sak:
37/17

Forslag til pensumendring i JUR-0500 Examen facultatum - 1. avdeling

Innstilling til vedtak:

Studieutvalget tilrår at pensum på 1. avdeling i JUR-0500 Examen facultatum jusvariant endres på følgende måte:

Fra

- Jan F. Bernt, Synne S. Mæhle, "Rett, samfunn og demokrati", 2007 - Hele boka med unntak av kap. 6, kap. 18, kap. 20, kap. 21 og kap. 23.
- Jens E. Skoghøy, "Bruk av rettsavgjørelser ved lovtolking og annen rettsanvendelse", i Nybrott og odling – festskrift til Nils Nygaard – 2002.
- Erik Boe, "Innføring i Juss – Juridisk tenkning og rettskildelære", 3. utgave, 2010, Kap. 14.2, 14.3, 14.4, 14.6 og 14.7

Til

- Synne S. Mæhle, Ragna Aarli, «Fra lov til rett», 2017 – Hele boka med unntak av kap. 1, kap. 12 og kap. 13.
- Jens E. Skoghøy, "Bruk av rettsavgjørelser ved lovtolking og annen rettsanvendelse", i Nybrott og odling – festskrift til Nils Nygaard – 2002.

Begrunnelse:

Avdelingsleder for 1. avdeling Kristine Korsnes har lagt fram et forslag om endring i pensum på 1. avdeling, på bakgrunn av hennes kjennskap til faget som underviser og avdelingsleder. Hennes begrunnelse er som følger:

Dagens pensum i ex.fac fremkommer av fagplanen som er vedlagt. Det bygger i hovedsak på hovedboka av Bernt/Mæhle der ca. 261 s er pensum i dag. Etter omleggingen av ex.fac faget for noen år siden hvor juridisk metode ble viet en større plass, ble hovedboka supplert med underkapitler i innføringsboka til Boe for å styrke dette fokuset (ca. 68 s. unntatt petit, kontrolloppgaver o.l.). I tillegg er en artikkel av J. E.A. Skoghøy pensum (ca. 20 s.). Denne omhandler bruk av rettspraksis i rettslig argumentasjon.

Bernt og Mæhles bok vil ikke bli oppdatert flere ganger, og dette utgjør hovedbegrunnelsen for at det foreslås nytt pensum. Mæhle har utviklet en ny lærebok i faget sammen med Ragna Aarli, som er ment som en videreutvikling av Bernt/Mæhles tidligere bok.

I Mæhle og Aarlis bok, er juridisk metode viet større plass. Mitt forslag går ut på at den nye boka vedtas som nytt pensum i ex.fac. Med det økte fokuset på juridisk metode, mener jeg det ikke lengere er behov for å supplere boka med Boe som pensum. Jeg foreslår derfor at Boe tas ut av pensum. Skoghøys artikkel er noen år gammel, og viser bla til den tidligere tvml, fremfor tvl. Dette er imidlertid ikke til hinder for at innholdet er like aktuelt. Etter min mening har artikkelen en slik praktisk tilnærming til bruk av rettsavgjørelser, at den fortsatt bør være pensum på 1. avd.

Total utgjør Mæhle og Aarlis bok 411 sider, sett bort fra innholdsfortegnelse og register, men inkl. petit og kontrolloppgaver. Dette innebærer at det av hensyn til studiepoengnormering må gjøres noen kutt.

Jeg foreslår at kap 1 «Opptakt» som gir en innføring i boka, ikke inkluderes i pensum (ca. 9 s.). Jeg foreslår videre at kapittel 13 om rett og moral ikke gjøres til en del av pensum (16 s.). Dette vil tematisk være i samsvar med dagens pensum, hvor Bernt/Mæhles kapittel om rett og moral ikke er omfattet.

I Bernt/Mæhles bok er kap. 6 om «Den internasjonale rettsordenen – folkeretten som rettssystem», ikke pensum (ca. 10 s.), mens kap. 13 om «Folkerettsregler og andre lands rett som rettsgrunnlag» (ca. 12 s) er pensum. Den nye boka til Mæhle/Aarli har ingen tilsvarende oppdeling, men inneholder et kap 6 om «Internasjonale perspektiver» (ca.38,5 s. Se også den vedlagte innholdsfortegnelsen).

Forfatterne skriver selv om kapittelet:

«I kapittel 6 setter vi søkelyset på rettens internasjonale sider for å gi kunnskap om og forståelse av «hvordan internasjonal rett får virkning i Norge». Kapitlet knytter sammen en rekke av trådene som er lagt ut i de tidligere kapitlene i del 1. Internasjonal orientering kan for eksempel betraktes som en nåtidig forventning til rettsstaten. Dessuten viser vi i dette kapitlet at spørsmålet om «hvordan retten blir til og endres», i dag har fått et trekk som går ut over nasjonalstatens grenser, en «transnasjonal» dimensjon, der vi særlig fremhever at rettspraksis fra internasjonale domstoler kontinuerlig bidrar til å videreutvikle norsk rett.»

Etter min mening bør hele dette kapittelet være pensum. Det vil gjøre læreboka mer up to date mht betydningen av internasjonale kilder for norsk rett, enn situasjonen var da Bernt/Mæhles bok kom ut i 2007.

Slik jeg ser det gjør innholdet i dette kapittelet det ikke nødvendig med noen endring av fagplanen, jf. det eksisterende innholdet av faget. Jeg vil imidlertid anse det som en fordel om betydningen av internasjonal rett i større grad synliggjøres også i fagplanen. Akkurat dette kan imidlertid avventes behandlet til SU er samlet igjen til høsten, og er ikke nødvendig å vurdere på fullmakt. En mulig formulering kan for eksempel være: «god kunnskap om hvordan internasjonal rett påvirker norsk rett», men dette kan vi altså komme tilbake til.

Kapittel 12 (ca. 21,5 s.) er nytt i Mæhle/Aarlis bok. Forfatterne beskriver selv kapittelet slik: «Kapittel 12 handler om rettens rammer for faktumfastsettelse. På universitetet møter studentene som nevnt sjelden utfordringene med å skulle avklare hvilket faktum som kan legges til grunn. Siden dette ofte er et sentralt og krevende ledd i arbeidet med å besvare rettsspørsmål i det praktiske liv, har vi valgt å lage et eget kapittel som viser hvilke rettslige rammer som gjelder for avklaring

av faktum, selv om dette ikke regnes som en del av juridisk metode. Kapitlet skal gi kunnskap om og forståelse av «hvilken rolle faktum spiller i rettslig argumentasjon».

Kapitlet har ingen parallell i det eksisterende pensum. Jeg synes kapitlet er interessant og også nyskapende som del av en innføringsbok i juridisk metode. Likevel vil jeg foreslå at dette kapitlet ikke omfattes av pensum. Begrunnelsen bygger i hovedsak på sidetallsbegrensningen, men også det at jeg frykter det kan bli for mye for de helt ferske studentene om de skal gape over disse begrepene og reglene samtidig som de skal lære juridisk metode for første gang. Det kan være rom for å revurdere dette etter at vi har fått prøvd ut den nye læreboka i undervisningen i høst, men det får vi i tilfelle komme tilbake til.

Vedlagt saksfremlegget ligger begrunnelsen og innholdsfortegnelsen for boken foreslått som pensum.

Kjersti Dahle
studiesjef

—

Maren Charlotte Bø
førstekonsulent

—

Saksbehandler: Sunniva Solheim Alvestad

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Vedlegg

1 Forslag til pensumendring i ex.fac og innholdsfortegnelse nytt pensum

Vedtatt på fullmakt

Tromsø, 26/6-2017

Prodekan for utdanning Gunnar Eriksen